

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE
ODJELJENJE ZA BANKARSTVO
SLUŽBA FRONT OFFICE

Sarajevo, 23.01.2017. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
16.01.2017.- 20.01.2017.

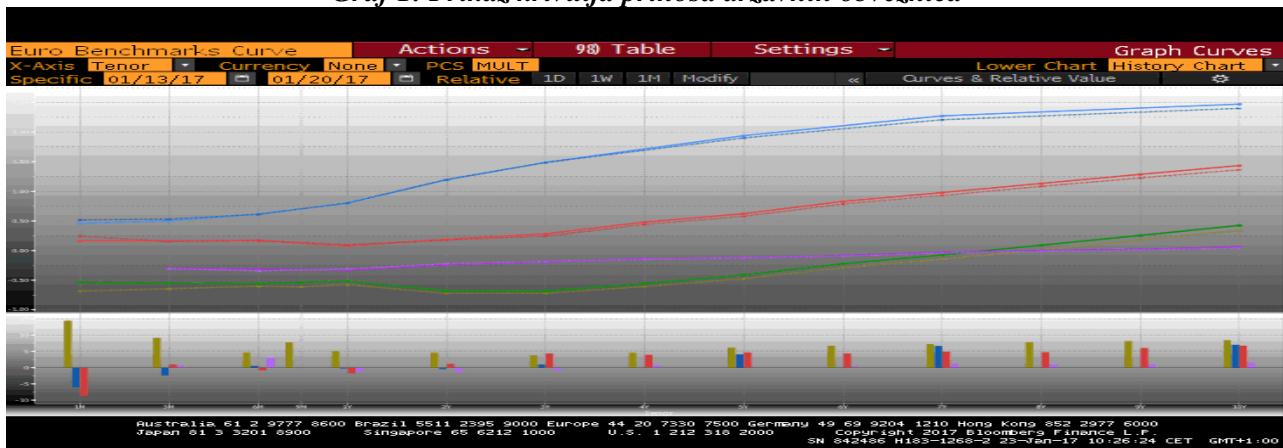
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona		SAD		Velika Britanija		Japan	
	13.1.17	- 20.1.17	13.1.17	- 20.1.17	13.1.17	- 20.1.17	13.1.17	- 20.1.17
2 godine	-0,71	- -0,67 ↗	1,19	- 1,19 ➔	0,18	- 0,19 ↗	-0,22	- -0,23 ↘
5 godina	-0,48	- -0,41 ↗	1,90	- 1,94 ↗	0,58	- 0,62 ↗	-0,12	- -0,12 ➔
10 godina	0,34	- 0,42 ↗	2,40	- 2,47 ↗	1,36	- 1,43 ↗	0,05	- 0,07 ↗

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi	
	13.1.17	- 20.1.17
3 mjeseca	-0,925	- -0,848 ↗
6 mjeseci	-0,929	- -0,885 ↗
1 godina	-0,678	- -0,615 ↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleni), SAD (plavi), Velike Britanije (crveni) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dne 20.01.2017. godine (pone su linije) i 13.01.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Početkom proteklog tjedna prinosi obveznica eurozone su bilježili blagi pad, a korekcija prinosa zabilježena je u srijedu, najviše pod utjecajem rasta stope inflacije u SAD-u, kao i govora predsjednice FED-a o očekivanom nastavku povećanja referentne kamatne stope u SAD-u, pa je ovaj trend nastavljen do kraja tjedna. Na tjednoj razini prinos destogodišnjih njemačkih obveznica je povećan za osam baznih bodova, na najveću razinu od siječnja 2016. godine. ECB je na sjednici održanoj u četvrtak u skladu s očekivanjima zadržala referentnu kamatnu stopu na 0,0%, te su potvrđeni stavovi koji su navedeni na sjednici iz prosinca u vezi sa sprovođenjem kvantitativnih olakšica i očekivanjima da kamatne stope ostanu na trenutnim ili nižim razinama duže vremensko razdoblje.

MMF je za 0,1% povećao prognoze gospodarskog rasta eurozone za 2017. godinu, na 1,6%, najviše pod utjecajem snažnijih od očekivanih ekonomskih performansi zabilježenih u drugoj polovini 2016. godine. Prognoze za 2018. godinu su nepromijenjene u odnosu na listopad, te se i dalje očekuje gospodarski rast od 1,6%. Podaci ECB-a su pokazali da je u četvrtom tromjesečju prošle godine zabilježeno pooštrenje uvjeta kreditiranja za kompanije. Ipak, zabilježen je nastavak rasta potražnje za kreditima svih kategorija, a za prvo tromjeseče ove godine se očekuju rast potražnje za kreditima, kao i povoljniji uvjeti za

odobrenje kredita pod utjecajem nastavka rasta ekonomskih aktivnosti u eurozoni. Član UV ECB-a Nowotny je izjavio da ECB očekuje da stopa inflacije nastavi da bilježi priličan rast, ali da se taj rast neće značajno odraziti i na temeljnu inflaciju, te da je za sada rast inflacije uglavnom uzrokovan učincima rasta cijene nafte. Član UV ECB-a Coeure je krajem tjedna izjavio da ultrastimulativna monetarna politika neće trajati vječno, ali da je još uvijek previše rano da bi se raspravljalio o povlačenju programa kupovine obveznica.

Njemačka je po rekordno niskom prinosu od -0,75% emitirala dvogodišnje obveznice. Po većim prinosima u odnosu na prethodne aukcije Francuska je emitirala tromjesečne (-0,553%), šestomjesečne (-0,532%) i jednogodišnje (-0,526%), a Nizozemska tromjesečne (-0,621%) i šestomjesečne (-0,616%) trezorske zapise, dok je po manjim prinosima Španjolska emitirala šestomjesečne (-0,364%) i jednogodišnje (-0,291%) trezorske zapise. Španjolska je po rekordno niskim prinosima emitirala dvogodišnje (-0,234%) i sedmogodišnje (0,769%) obveznice, dok je po većim prinosima emitirala petogodišnje obveznice (0,399%). Francuska je emitirala trogodišnje (-0,43%) i petogodišnje (-0,04%) obveznice.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Trgovinska bilanca – EZ (u milijardama EUR)	STUDENI	20,8	22,7
2.	Trgovinska bilanca – Italija (u milijardama EUR)	STUDENI	-	4,20
3.	Bilanca proračuna – Francuska (u milijardama EUR)	STUDENI	-	-93,3
4.	Tekući račun – EZ (u milijardama EUR)	STUDENI	-	36,1
5.	Stopa inflacije – EZ	PROSINAC	1,1%	1,1%
6.	ZEW indeks povjerenja investitora – Njemačka	SIJEČANJ	18,4	16,6
7.	Indeks građevinskog sektora – EZ (G/G)	STUDENI	-	0,0%
8.	Stopa nezaposlenosti – Nizozemska	PROSINAC	-	5,4%
9.	Proizvođačke cijene – Njemačka	PROSINAC	1,0%	1,0%

SAD

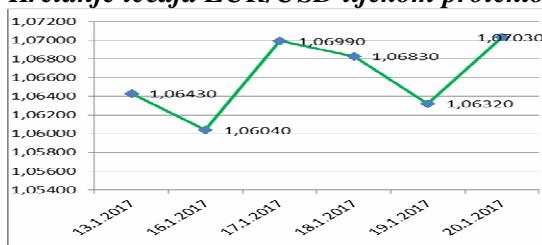
Američko finansijsko tržište u ponedjeljak je bilo zatvoreno zbog praznika, a tijekom cijelog proteklog tjedna sudionici na ovom tržištu su špekulirali o tome kakvu politiku će voditi administracija Donalda Trumpa, koji je funkciju predsjednika SAD-a preuzeo u petak. Prinosi dvogodišnjih američkih obveznica tijekom proteklog tjedna nisu bilježili promjene, dok su prinosi petogodišnjih obveznica povećani za četiri, a prinosi desetogodišnjih obveznica za sedam baznih bodova na tjednoj razini. Nekoliko FED-ovih zvaničnika je tijekom proteklog tjedna davalо izjave, kojima su signalizirali da očekuju nekoliko povećanja referentne kamatne stope u ovoj i tijekom naredne dvije godine. Najveću pozonost je privukao govor predsjednice FED-a Yellen koja je izjavila da očekuje postupan rast FED-ove referentne kamatne stope, kao i da će FED-ova efektivna kamatna stopa do kraja 2019. godine biti povećana na razinu od oko 3%. Nakon njene izjave, prinosi obveznica dužeg roka su zabilježili rast, ali predsjednica Yellen je već narednog dana „umirila“ tržište izjavom da ekonomski rast u SAD-u neće bilježiti značajno povećanje u kratkom roku, čime je signalizirala da će povećanje kamatnih stopa u SAD-u biti postupno.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks potrošačkih cijena (G/G)	PROSINAC	2,1%	2,1%
2.	Industrijska proizvodnja (M/M)	PROSINAC	0,6%	0,8%
3.	Iskorištenost kapaciteta	PROSINAC	75,4%	75,5%
4.	Radnointenzivna proizvodnja (M/M)	PROSINAC	0,4%	0,2%
5.	Indeks započetih kuća (M/M)	PROSINAC	9,0%	11,3%
6.	Indeks građevinskih dozvola (M/M)	PROSINAC	1,1%	-0,2%
7.	Indeks radnointenzivne proizvodnje FED iz Njujorka	SIJEČANJ	8,5	6,5
8.	Indeks ekonomskih očekivanja FED iz Filadelfije	SIJEČANJ	15,3	23,6
9.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	14. SIJEĆNA	252.000	234.000

USD je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/USD povećan s razine od 1,0643 na razinu od 1,0703.

Graf 2: Kretanje tečaja EUR/USD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Premijerka Velike Britanije May se obratila javnosti prošlog tjedna i tom prilikom istakla da će Velika Britanija napustiti jedinstveno tržište onog momenta kada napusti EU, čime su prekinute špekulacije da će London pokušati tražiti "blagi" Brexit. Također, May je istakla da će konačna odluka o napuštanju EU biti proslijedena na glasovanje Parlamentu. Dodala je i to da će tražiti ravnopravno partnerstvo s EU, ali da ne bi usvojila modele koji postoje s drugim zemljama o slobodnoj trgovini s EU blokom. Proces pregovaranja o napuštanju EU bi trebalo da traje dvije godine i da otpočne krajem ožujka, istakla je May. Tijekom tjedna May je posjetila i forum u Davosu, te je tom prilikom izjavila da se Velika Britanija suočava s razdobljem značajnih promjena, kao rezultatom napuštanja EU, u kojima će Velika Britanija trebati da stvori novu ulogu u svijetu. May je, također, izjavila da Velika Britanija želi snažne i ambiciozne trgovinske sporazume s EU, u momentu kada napusti EU blok, te je dodala da će Velika Britanija pojačati novu lidersku ulogu, jer će snažnije zagovarati poslovanje, slobodno tržište i slobodnu trgovinu nakon Brexita.

EY Item Club, neovisna organizacija za ekonomске projekcije, je priopćila da se Velika Britanija suočava s produženom tranzicijom ka rastu koji će biti vođen izvozom, što znači da će ekonomija bilježiti relativno sporiju ekspanziju tijekom ove dekade. U posljednjem izvještu navedeno je da ovaj izvor očekuje da će ekonomski rast u ovoj godini usporiti na 1,3%, u 2018. godini bi mogao usporiti na 1%, dok bi se tijekom 2019. godine mogao povećati na 1,4%.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Rightmove cijene kuća (G/G)	SIJEČANJ	-	3,2%
2.	Inflacija (G/G)	PROSINAC	1,4%	1,6%
3.	PPI ulazne cijene (G/G)	PROSINAC	15,5%	15,8%
4.	PPI izlazne cijene (G/G)	PROSINAC	2,9%	2,7%
5.	Zahtjevi nezaposlenih za pomoć	PROSINAC	5.000	-10.100
6.	ILO stopa nezaposlenosti (tromjesečno)	STUDENI	4,8%	4,8%
7.	Maloprodaja (G/G)	PROSINAC	7,2%	4,3%

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EUR/GBP je zabilježio pad s razine od 0,87165 na razinu od 0,86517, dok je tečaj GBP/USD povećan s razine od 1,2182 na razinu od 1,2275.

JAPAN

Guverner BoJ Kuroda je ponovio da je BoJ spremna da prilagođava monetarnu politiku kako bi se dostigla ciljana razina inflacije od 2%. Također, Kuroda je istaknuo da ekonomija nastavlja trend umjerenog oporavka. BoJ je povećala ekonomске procjene za tri od devet regija u zemlji, pokazao je tromjesečno izvješće koje je juče objavljeno, a u kojem je istaknuto da se kod većine regija uočava umjereni ekonomski oporavak.

Anketa koju je proveo Reutres je pokazala da ispitanici očekuju da će ekonomija Japana tijekom fiskalne godine koja počinje u travnju bilježiti nešto veći rast nego što se očekivalo u prošlom mjesecu, uz

naglašane neizvjesnosti prilikom preuzimanja pozicije novoizabranog predsjednika SAD-a Trumpa. Iako deprecijacija JPY pruža podršku ekonomiji Japana, koja je izvozno orijentirana, analitičari su oprezni, s obzirom na rizike koji se mogu intenzivirati dolaskom Trumpa na čelo SAD-a, a što bi imalo posljedice i po tečaj USD/JPY. Prema istraživanju u kojem je sudjelovalo 38 analitičara, a koje je provedeno u razdoblju od 5. do 16. siječnja, očekuje se da bi treća najveća ekonomija svijeta tijekom naredne fiskalne godine mogla da bilježi rast za 1,1%, što će biti vođeno javnom potrošnjom i slabijim JPY, koji će poticati izvoz, kao i poboljšanje globalnog rasta. Isto istraživanje je pokazalo da ispitanici smatraju da Vlada Japana neće tolerirati bilo kakvo slabljenje JPY, odnosno rast preko razine tečaja USD/JPY 130. Ministar financija Aso je izjavio da Japan želi bliže da surađuje s novom administracijom SAD-a na čijem se čelu se nalazi Trump, s ciljem održavanja stabilnosti valute.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

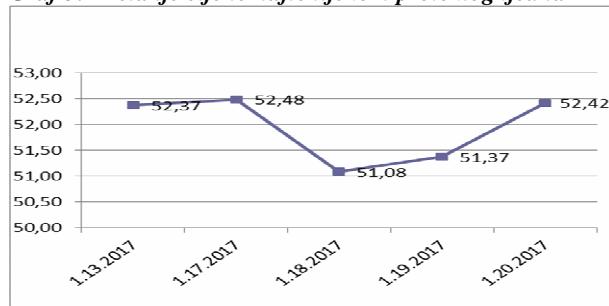
Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Strojne porudžbine (G/G)	STUDENI	8,1%	10,4%
2.	Uslužni sektor (M/M)	STUDENI	0,2%	0,2%
3.	Industrijska proizvodnja (G/G) F	STUDENI	-	4,6%
4.	Iskorištenost kapaciteta (M/M)	STUDENI	-	1,4%

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/JPY zabilježio porast s razine od 121,87 na razinu od 122,69. JPY je deprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USD/JPY povećan s razine od 114,49 na razinu od 114,62.

NAFTA I ZLATO

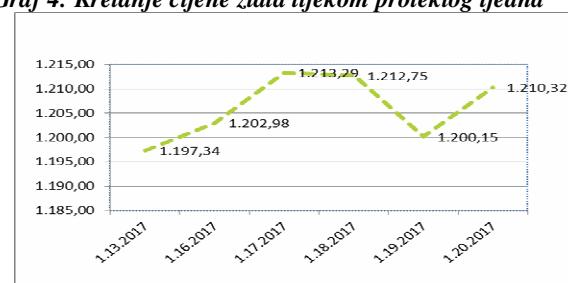
Njujorška burza nafte je u ponedjeljak bila zatvorena zbog praznika, te je cijena jednog barela sirove nafte na otvaranju burze u utorak iznosila 52,37 USD (49,21 EUR). Tijekom trgovanja tog dana, priopćeno je da je proizvodnja nafte u Iraku smanjena tijekom prve polovine siječnja, što je jasan signal da ova zemlja sprovodi odluku o smanjenju obujma proizvodnje. Međutim, već narednog dana na tržištu su se pojavile špekulacije o obnavljanju obujma proizvodnje nafte iz škriljca u SAD-u, što bi moglo poništiti učinke dogovorenog smanjenja obujma proizvodnje nafte od strane drugih zemalja proizvođača nafte. Tijekom trgovanja u četvrtak, objavljena je informacija o povećanju američkih zaliha nafte za 2,35 milijuna barela u drugom tjednu siječnja. Ministar za energetiku Saudijske Arabije Khalid al-Falih izjavio je u petak da su zemlje članice OPEC-a i drugih proizvođača nafte već smanjile obujam proizvodnje nafte za oko 1,5 milijuna barela, što je oko 80% od ukupno dogovorenog smanjenja. Na zatvaranju tržišta u petak cijena nafte je iznosila 52,42 USD (48,98 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.197,34 USD (1.125,00 EUR). Početkom proteklog tjedna cijena ovog plemenitog metala je bilježila rast pod utjecajem neizvjesnosti oko izlaska Velike Britanije iz EU i politike koju će voditi Donald Trump. Pored toga, deprecijacija USD je utjecala na to da tijekom proteklog tjedna cijena ovog plemenitog metala bude povećana na najvišu razinu od studenoga prošle godine. Međutim, govor predsjednice FED-a Yellen, u kojem je navela da očekuje nekoliko povećanja referentne kamatne stope tijekom ove i naredne dvije godine, utjecao je na smanjenje cijene ovog plemenitog metala tijekom trgovanja u četvrtak. Deprecijacija USD koja je ponovo zabilježena tijekom trgovanja u petak, kada je Donald Trump preuzeo ulogu predsjednika SAD-a, pored ostalih čimbenika, utjecala je na rast tražnje za ovim plemenitim metalom, čija je cijena na zatvaranju tržišta iznosila 1.210,30 USD (1.130,82 EUR) po jednoj finoj unci. Na tjednoj razini, cijena zlata je povećana za 1,08%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:

Služba Front Office

Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.

Izvor: Bloomberg